

Opgepast voor nepperds!

Laat bestrijding van EPR niet aan niet deskundige bedrijven over

De afgelopen periode zijn de meeste contracten afgesloten, ook voor het bestrijden van eikenprocessierups. Via de website van Boomzorg waarschuwde Joke Fransen namens de Expertgroep Eikenprocessierups voor cowboys. Voor volgend jaar luidt het advies precies hetzelfde: 'Doe navraag naar eerdere resultaten en doe een aanbesteding bij die firma's waar gedegen ervaring aanwezig is'.

Auteur: Santi Raats

Nematoden is dit jaar het modewoord in het land van de EPR-bestrijding. Daar willen leveranciers, zoals bijvoorbeeld leveranciers van insectenparasitaire nematoden, een graantje van meepikken. Opgepast voor nepperds!

Deugdelijkheidsonderzoek

Fransen adviseert om goed navraag te doen naar proeven die aantonen dat het product daadwerkelijk werkt voor de bestrijding van eikenprocessierups. 'Dat heet deugdelijkheidsonderzoek,' verklaart Fransen. Middelen die volgens de gewasbeschermingsmiddelen- en biocidenwetgeving een toelating nodig hebben, worden onder andere beoordeeld op hun effectiviteit op de organismen waartegen zij worden toegepast. Voor de toepassing van insectenparasitaire nematoden is deugdelijkheidsonderzoek niet vereist. Deze nematoden, net als parasitaire sluipwespen en predatoren, zoals lieveheersbeestjes, behoren tot de categorie natuurlijke vijanden waarvoor de bovengenoemde wetgeving niet geldt. Virussen, schimmels en bacteriën die insecten doden, vallen wel onder deze wetgeving. Middelen op basis van de bacterie *Bacillus thuringiensis* zoals XenTari, worden dus op deugdelijkheid getoetst.

Toch is door de firma Biocontrole en producent Enema in samenwerking met diverse partijen, waaronder gemeenten en boomverzorgers, sinds twee jaar intensief onderzoek gedaan naar de

effectiviteit van een koude tolerante stam van de nematode *Steinernema feltiae* tegen eikenprocessierups. Naast een effectieve stam van de nematode, een goed aangepaste formulering voor overleving van de nematoden, is een juiste spuittechniek van belang. De resultaten van proeven met deze specifieke nematodenstam zien er veelbelovend uit. Nematoden van andere producenten hebben mogelijk ook een goede werking, maar deze zal eerst in het veld moeten worden getest.

Niet alleen heb je te maken met een zogeheten cowboy wanneer er middelen worden gebruikt waarvan de effectiviteit niet is aangetoond, maar ook heb je met een cowboy te maken wanneer er, bijvoorbeeld tijdens een bespuiting van eiken, te snel wordt gereden, waardoor de effectiviteit van de bespuiting laag is, of de werkwijze anderszins niet klopt, zoals met een hark nesten uit bomen trekken om ze vervolgens ter plekke te verbranden. Ook moet erop worden toegezien dat werknemers de juiste bescherming dragen en de rupsrestanten zorgvuldig worden afgevoerd.'

Ontwijk bodemprijzen

Volgens Fransen had Erik Punt wel een daadwerkelijk punt op de EPR Kennisdag met zijn betoog over het creëren van een keurmerk, of op zijn minst een gedragscode. Fransen: 'Zolang er nog geen keurmerk of gedragscode is, moeten

opdrachtgevers oppassen voor al te goedkope aanbestedingen, want zorgvuldigheid en kennis van zaken hebben een prijs. Eikenprocessierups bestrijden op een effectieve manier kan nu eenmaal niet tegen bodemprijzen.'

De wet

Naast middelen die formeel toegelaten zijn voor toepassing als gewasbeschermingsmiddel of biocide, bestaat er een aantal middelen die vanwege hun geachte onschadelijkheid uitgezonderd zijn van de reguliere toelatingseisen. Hiertoe behoren onder andere knoflookpreparaten. Middelen die onder deze Regeling uitzondering bestrijdingsmiddelen vallen, de zogenoemde RUB-middelen, kunnen echter door de Verordening 1107/2009 en recente wetwijzigingen niet meer toegelaten worden. Het College voor Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB) heeft het voornemen om deze RUB-middelen van de markt te halen.

'We raden vanuit de Expertgroep Eikenprocessierups aan om duidelijke eisen te stellen aan en toezicht te houden op de ingezette methoden, machines en arbeidsomstandigheden. Laat het alstublieft dan maar wat meer kosten. In dit geval kleeft er te veel risico aan "goedkoop is duurkoop", want we hebben te maken met de volksgezondheid,' aldus Fransen.